

Asia: VN/26873/2024

Lausuntopyyntö: Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta annetun direktiivin (NKV-direktiivi) täytäntöönpano; työryhmän mietintö

Direktiivin suhde nykytilaan

Mitä huomioita teillä on kansallisen nykytilan ja direktiivin suhteen arvioinnista? Pyydämme arviossanne keskittymään siihen, mitä direktiivi näkemyksenne mukaan edellyttää vähimmäistasolla.

-

Keskeiset ehdotukset

Mikä on näkemyksenne esityksen keskeisistä ehdotuksista ja suhteesta direktiivin edellyttämään vähimmäistasoon? Pyydämme kommentoimaan jokaista kohtaa erikseen kunkin otsikon alle.

-

Asianomistajan suojelun tarpeen arviointia koskeva ehdotus

-

Rikoslain muuttamista koskeva ehdotus

-

Ehdotus erityisen suojelun tarpeessa olevan asianomistajan kuulustelua koskevien säännösten laajentamisesta koskemaan seksuaalirikoksen tai lähisuhdeväkivallan asianomistajan lasta tai asianomistajan kanssa samassa kotitaloudessa asuvaa hänestä riippuvaisessa asemassa olevaa henkilöä, joka on muodollisesti rikosprosessissa todistajan asemassa

-

Ehdotus asianomistajan yhteystietojen välittämistä tukipalveluihin koskevan säännöksen laajentamisesta koskemaan erityisen suojelun tarpeessa olevaa seksuaalirikoksen tai lähisuhdeväkivallan asianomistajaa

-

Ehdotus yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävästä jatkossa seurata ja arvioida Istanbulin sopimuksen ohella NKV-direktiivin tarkoittamia toimintapolitiikkoja ja toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ehkäistä ja torjua direktiivin soveltamisalaan kuuluvan väkivallan kaikkia muotoja

-

Seri-tukikeskuksia koskeva ehdotus

-

Seri-tukikeskuksiin liittyvä muutosehdotus sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin

-

Vaikutukset

Millaisia taloudellisia vaikutuksia arvioitte esityksellä olevan?

-

Millaisia vaikutuksia viranomaisten toimintaan arvioitte esityksellä olevan?

-

Millaisia muita yhteiskunnallisia vaikutuksia arvioitte esityksellä olevan?

-

Millaisia muita vaikutuksia arvioitte esityksellä olevan? (Esimerkiksi ihmisryhmiin kohdistuvat vaikutukset)

-

Vaihtoehtoiset ratkaisut

Onko jokin muu tapa, jolla direktiivin edellyttämät vähimmäisvelvoitteet voitaisiin toteuttaa?

-

Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Miten kommentoitte mietinnön näkemyksiä, jotka koskevat suhdetta perustuslakiin ja säätämisyjärjestystä (mietinnön jakso 11)?

-

Muut havaintonne ja kommenttinne esitysluonnoksesta

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Muut havaintonne ja kommenttinne direktiivin vähimmäisvelvoitteita pidemmälle menevistä (kansallisista) tarpeista naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumiseksi?

Voitte lausua tämän väliotsikon aiheesta alla.

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lyömätön Linja Espoossa ry kiittää mahdollisuudesta lausua naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumisesta annetun direktiivin täytäntöönpanosta.

Suomessa vuosien varrella on tehty paljon naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan lainsäädännöllisiä muutoksia niin, että tässä vaiheessa lainsäädäntö ja palvelujärjestelmä täyttävät jo vähimmäisvaatimuksia. Yhdistyksemme mielestä jatkossa tarvitaan oikeaa ymmärrystä naisiin kohdistuvasta väkivallasta ja sen seurauksista. Tunnistetaanko naisiin kohdistuvan väkivallan uhri oikealla tavalla ja kokeeko uhri, että häntä oikeasti kuunnellaan? Olisi siis valitettavaa, että naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan täytäntöönpano jäisi vähimmäisvaatimusten tasolle.

Toisena asiana, joka yhdistyksemme näkee tärkeänä, liittyy riskien tunnistamiseen. On erittäin hyvä, että esitutkintaviranomaisen velvollisuutta arvioida asianomistajan suojelun tarvetta vahvistaen. Olisi kuitenkin tärkeä, että esitutkintaviranomaiset tunnistaisivat myös muut naisiin kohdistuvan väkivallan muodot fyysisen väkivallan lisäksi. Pakottava kontrolli on hyvä esimerkki vakavasta ja pitkäkestoisesta väkivallan muodosta, joka on erittäin hyvin piiloutunut.

Tarvitsemme jatkossa oikean riskien arvioinnin sekä riskien hallinnan, jotka tapahtuisivat verkostoissa, jossa sekä viranomaiset yhteistyössä kehittäisivät ja toteuttaisivat niitä. Riskien arviointi antaisi enemmän mahdollisuuksia kaikille toimijoille toteuttaa oikeaa naisiin kohdistuvan väkivallan vastaista toimintaa.

Suomessa kansalaisjärjestöt kehittävät ja toteuttavat tällä hetkellä naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan avopalveluita väkivallan uhreille ja väkivallan katkaisuohjelmia väkivallan tekijöille. Erityisesti väkivallan tekijöille suunnatut katkaisuojelmat sisältävät väkivallan ennaltaehkäisyyn, väkivaltaisen toimintamallien muutoksen sekä väkivallan uusiutumisen. Työssämme Lyömätön Linja Espoossa ry:ssä toimimme yhteistyössä viranomaisten ja muiden auttamistahojen kanssa kehittämässä ohjauspolkuja väkivallan kokijoille ja väkivallan tekijöille. Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnassa tarvitaan näitä erityispalveluita ja pitäisi jatkossa turvata kansalaisjärjestöjen toimintaedellytykset.

Tassopoulos Konstantinos
Lyömätön Linja Espoossa ry